

Začíná sezóna klíšťat. Krajsští hygienici upozorňují na zvýšené riziko nákazy.

5.3.2026 - Jana Böhmová | Krajský úřad Kraje Vysočina

S příchodem jarního teplejšího počasí roste aktivita klíšťat. Krajsští hygienici upozorňují na zvýšené riziko nákazy lymeskou borreliózou (LB) a klíšťovou encefalitidou (KE). Kraj Vysočina dlouhodobě patří k regionům s vyšším výskytem těchto nebezpečných infekčních nemocí.

Za rok 2025 evidovala Krajská hygienická stanice kraje Vysočina (KHSV) 53 případů klíšťové encefalitidy – nejvíce z toho na Jihlavsku a Třebíčsku. Lymeskou borreliózou vloni onemocnělo 894 osob, což je o 402 případů více než o rok dříve. Nejvyšší výskyt byl v okresech Žďár nad Sázavou, Jihlava a Třebíč. Podle MUDr. Hany Pavlasové, ředitelky Odboru protiepidemického KHSV, je každoroční počet případů KE v posledních dvaceti letech poměrně stabilní, zatímco LB zejména vloni výrazně přibýlo. *„Nárůst počtu hlášených případů lymeské borreliózy může sice částečně souviset se zpřesňováním lékařské diagnostiky a hlášení, avšak prováděné odborné průzkumy ukazují na vysoké počty infikovaných klíšťat. Proto je třeba se před přisátím klíštěte účinně chránit,“* doporučuje Pavlasová.

Klíšťata se vyskytují po celém území republiky v lesích a na loukách, ale i ve městech v parcích či zahradách. Hygienici proto doporučují při pobytu v přírodě:

- používat účinné repelenty,
- nosit světlé oblečení s dlouhými rukávy a nohavicemi, plnou obuv,
- po návratu z přírody si zkontrolovat i opakovaně celé tělo včetně vlasové části,
- pokud objevíme přisáté klíště, co nejdříve ho odstranit.

Místo vpichu je nutné vydezinfikovat. Vhodnou pomůckou je speciální pinzeta, kterou lze uchopit klíště co nejbližší pokožky a jemným tahem odstranit. Ranku znovu vydezinfikujeme. Na klíště nikdy nesaháme holou rukou. Stejným způsobem se odstraňuje klíště i domácím zvířeti.

Klíšťová encefalitida je závažná virová infekce postihující nervový systém. Nemoc obvykle začíná příznaky podobnými chřipce, které mohou přejít do druhé fáze spojené s postižením mozku a nervů. U dospělých a seniorů hrozí těžší průběh i trvalé následky, výjimečně může dojít i k úmrtí. Od roku 2018 zemřelo na území Vysočiny 8 osob, většinou ve věku nad 65 let. Specifický lék proti KE dosud neexistuje.

MUDr. Pavlasová zdůrazňuje: *„Jedinou účinnou ochranou před onemocněním klíšťovou encefalitidou a zejména jeho těžkým průběhem je očkování. Osoby starší 50 let mají vakcinaci hrazenou z veřejného zdravotního pojištění, mladším osobám zdravotní pojišťovny přispívají. Základní očkování se provádí ve třech dávkách. Následně je třeba pamatovat na posilující přeočkování po 3 až 5 letech.“*

Virus klíšťové encefalitidy se může objevit i v syrovém kozím či ovčím mléce. Před konzumací mléka je vždy nutná jeho pasterizace při teplotě 72–85 °C alespoň po dobu 10 sekund, která virus bezpečně zničí.

Lymeská borrelióza je bakteriální onemocnění, které se obvykle projeví začervenaním kolem místa přisátí klíštěte, dále únavou, bolestmi hlavy či zvýšenou teplotou. Neléčená nemoc může závažně

poškodit nervový systém, klouby nebo srdce. Léčí se antibiotiky.

Tisková zpráva SZÚ

<https://szu.gov.cz/aktuality/klistata-v-mestskych-parcich-jsou-infikovana-vic-nez-ta-v-prirode/>

Bc. Jana Böhmová, tisková mluvčí KHS kraje Vysočina, e-mail: tisk@khsjih.cz, tel. 604 699 678

<https://www.khsjih.cz/tiskove-zpravy/cteni/198-zacina-sezona-klistat-krajsti-hygienici-upozornuji-na-z-vysene-riziko-nakazy>